

Sygn. akt IV KK 614/21

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 grudnia 2021 r.,

sprawy **skazanej G. Ż.**

skazanej z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej,

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 10 sierpnia 2021 r., sygn. akt VII Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 3 listopada 2020 r., sygn. akt IX K [...],

p o s t a n o w i ł

1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2) obciążyć skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

G. Ż. została oskarżona o to, że w dniu 7 listopada 2018 r. w B. działając ze z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia pieniędzmi w kwocie 1.500 zł P. sp. z o.o. i S. C. , poprzez posłużenie się sfalszowanymi dokumentami w postaci zawarcia umowy pożyczki nr [...], działając na szkodę P. sp. z o.o. i S. C., tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 3 listopada 2020 r., w sprawie o sygn.

IX K (...), uznał oskarżoną G. Ż. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i za ten czyn wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto Sąd orzekł obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego S.C. kwoty 1.500 zł z odsetkami od dnia 7 listopada 2018 r. do dnia zapłaty oraz zwolnił oskarżoną od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok Sądu II instancji został zaskarżony przez oskarżoną. Po rozpoznaniu jej apelacji Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2021 r., w sprawie o sygn. akt VII Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od powyższego wyroku kasację wniósł obrońca G. Ż.. Zaskarżył on wyrok Sądu II instancji w całości na korzyść skarżącej i sformułował zarzuty:

1. rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 81 § 1 k.p.k., art. 78 § 1 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k., a także art. 6 ust. 3 lit. c Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, które to naruszenie miało istotny wpływ na treść orzeczenia w ten sposób, iż Sąd II instancji błędnie rozpoznał zarzut apelacyjny o naruszenie przepisu art. 78 § 1 k.p.k. (Sąd uznał ten zarzut za jedynie częściowo uzasadniony), nierzetelnie odniósł się w uzasadnieniu wyroku do zarzutów podniesionych przez skarżącą w apelacji oraz ogólnikowo odwołał się do trafności ustaleń Sądu I instancji i w konsekwencji przyjął, że:
 1. nierozpoznanie przez Sąd I instancji wniosku skarżącej o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w postępowaniu przed Sądem I instancji nie miało wpływu na treść wyroku Sądu I instancji,
 1. wyznaczenie skarżącej obrońcy z urzędu w postępowaniu odwoławczym konwalidowało uchybieniu Sądu I instancji polegającym na nierozpoznaniu jej wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu,

w rezultacie czego Sąd odwoławczy nie podzielił zarzutów apelacji skarżącej i nie dostrzegł w pełni uchybień Sądu I instancji. Sąd odwoławczy wydał wyrok obarczony uchybieniami Sądu I instancji, które przeszły do postępowania odwoławczego, podczas gdy skarżąca została pozbawiona możliwości obrony

przez obrońcę ustanowionego z urzędu, przed Sądem I instancji, choć nie posiadała środków wystarczających do ustanowienia obrońcy z wyboru, co istotnie wpłynęło na skuteczność jej obrony i spowodowało, że:

1. w postępowaniu nie zostały wyjaśnione okoliczności istotne dla sprawy, tj.: nie zostało wyjaśnione kto dokładnie miał dostęp do rachunku bankowego skarżącej, na jaki rachunek zostały przelane środki z rachunku bankowego skarżącej, które wpłynęły z rzekomo zaciągniętej przez nią pożyczki, nie zostało jednoznacznie stwierdzone kto podpisał umowę pożyczki w imieniu S. C. (C.), gdyż opinia grafologiczna nie stwierdza jednoznacznie, o tym, że podpis złożyła skarżąca, a prawidłowo ustanowiony przed Sądem I instancji obrońca z pewnością okoliczności by tę podniósł,
- skarżąca zmuszona była sformułować samodzielnie apelację od wyroku wydanego przez Sąd I instancji, a rozszerzenie tego środka odwoławczego po jego wniesieniu w związku z koniecznością rozpoznawania go przez Sąd II instancji w granicach zaskarżenia było niemożliwe, co uniemożliwiło pełną obronę przez obrońcę z urzędu wyznaczonego w postępowaniu odwoławczym, w konsekwencji skarżąca nie miała możliwości skutecznego podniesienia ww. zarzutów w apelacji, w związku z czym Sąd II instancji błędnie utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

W związku z tymi zarzutami obrońca skazanej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 sierpnia 2017 r., sygn. akt VII Ka (...) i przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania w celu uchylenia poprzedzającego wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 3 listopada 2020 r., sygn. IX K (...). Obrońca wniósł również o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia oraz o zwolnienie skarżącej w całości od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od kasacji.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Zarzut naruszenia art. 78 § 1 k.p.k. został rozpoznany przez Sąd

odwoławczy. W część 3.1. uzasadnienia Sąd stwierdził, że nie rozpoznanie przez Sąd I instancji wniosku oskarżonej o ustanowienie obrońcy z urzędu z uwagi na to, że nie jest ona w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny, nie miało wpływu na wydane orzeczenie. Znaczenie dla takiej oceny tego uchybienia miała w pierwszej kolejności okoliczność, że wniosek ten został złożony w przeddzień wydania przez Sąd I instancji wyroku. Sędziemu, który przewodniczył rozprawie, został natomiast przedłożony dwa dni po wydaniu wyroku. Tym samym, z uwagi na czas złożenia przez oskarżoną wymienionego wniosku, nawet gdyby Sąd wyznaczył jej obrońcę z urzędu, to nie brałby on udziału w postępowaniu przed Sądem I instancji. Przyznać należy, że brak rozpoznania tego wniosku uniemożliwił sporządzenie i wniesienie apelacji przez obrońcę, ale oskarżona korzystała w postępowaniu odwoławczym z pomocy obrońcy wyznaczonego przez Sąd odwoławczy. Zdaniem tego Sądu, brak wyznaczenia obrońcy po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji nie doprowadził do takiego ograniczenia jej prawa do obrony, które mogłoby mieć wpływ na wydany wyrok.

Takiego wpływu nie wykazał również obrońca w kasacji. W uzasadnieniu kasacji stwierdził wprawdzie, że po wniesieniu apelacji nie było możliwości rozszerzenia środka odwoławczego, gdyż Sąd II instancji zobowiązany był rozpoznać apelację w granicach zaskarżenia, ale sformułowane przez niego uchybienia, jakich miał się dopuścić Sąd I instancji mieściły się w zakresie zaskarżenia wyroku Sądu I instancji, który wynikał z wniesionej przez oskarżoną apelacji. Poza tym, jak słusznie zwrócił uwagę w odpowiedzi na kasację Prokurator, wymienione przez obrońcę okoliczności zostały podniesione przez oskarżoną w jej osobistej apelacji. Zwróciła w niej uwagę zarówno na brak katerycznej oceny biegłego grafologa, jak i na możliwość dostępu do jej rachunku i prowadzonej dokumentacji innych osób.

Do wymienionych w apelacji oskarżonej i kasacji jej obrońcy okoliczności Sąd II instancji odniósł się w części 3.2. uzasadnienia w sposób, który nie budzi wątpliwości z perspektywy wymogów wynikających z art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. Brak katerycznej oceny biegłej wynikał z tego, że biegła nie dysponowała oryginałami dokumentów. Stwierdziła jednak, że prawdopodobieństwo, iż podpisy na umowie pożyczki zostały naniesione przez oskarżoną, jest bardzo wysokie. Jeśli

chodzi natomiast o prawidłowość ustalenia, zgodnie z którym zarzucany czyn został popełniony przez oskarżoną, a nie inną osobę, to Sąd II instancji wymienił w części 3.2. uzasadnienia okoliczności, które wykluczały przyjęcie innej wersji zdarzeń.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.